

AGÈNCIA TRIBUTÀRIA DE CATALUNYA

La sentència del TC sobre l'ATC

Sobre la sentència del Tribunal Constitucional que anul·la dos noves disposicions addicionals que la Llei de Cossos de la Generalitat afegia a la Llei de l'Agència Tributària de Catalunya.

1. Arbitrarietat del TC o incompetència dels redactors

Darrerament, sovint no sense raó, solen tancar-se les qüestions referides al Tribunal Constitucional, amb l'expedient en virtut del qual les seves resolucions y la seva forma de procedir no són neutrals i estan influenciades per les forces de l'Estat.

Tanmateix pot passar que, amb independència d'aquella influència o eventual manca d'imparcialitat, les seves sentències siguin palmariament ajustades al dret vigent. També en aquests casos, sense massa miraments, se sol incidir en la parcialitat i oblidar-se de la legalitat (si més no la vigent i no qüestionada – en el sentit de manifestament ignorada - per les institucions de Catalunya).

Ve a ser la variant del segle XXI d'aquella dita que afirmava que “la culpa la té Madrid”, que no poques vegades servia per amagar la incompetència del polític o alt funcionari de torn.

Amb la sentència que anul·la part d'un article de la Llei de Cossos de la Generalitat, passa quelcom semblant. Desconeixent el contingut de la sentència o al·legant una interpretació torçada de la normativa de funció pública, s'ha despatxat l'assumpte com un atac més a la configuració de les estructures organitzatives necessàries per conformar el que s'ha anomenat una Hisenda pròpia.

La qüestió de fons però és que en lloc d'optar per dir i fer clarament el que es pretén, s'ha optat per la via del, diguem-ho en roman paladí, “mariconeo” o, dit també d'altra manera, per jugar a “la puta i la Ramoneta”.

El que passà però és que per a jugar a aquest joc, cal una certa habilitat, un cert coneixement de la matèria i una certa competència, circumstàncies que manifestament no es donen, en particular entre els actors del cas que ara mateix ens porta, els dissenyadors i redactors de la norma en qüestió.

Uns coneixements elementals sobre la normativa de funció pública, un mínim respecte pel personal de l'Administració de la Generalitat i una certa atenció a les advertències i suggeriments d'alguns dels representants sindicals en el rudiment de negociació que sobre l'esmentada llei es va dur a terme, hauria evitat que la peça fonamental d'aquesta norma i, per tant, en el fons, la mateixa norma, fos enderrocada sense contemplacions pel Tribunal Constitucional.

Entretenim-nos però en analitzar la sentència, per veure quan hi ha de polític i quan hi ha de mala praxis normativa en la dita resolució.

2. Antecedents

Com ja vàrem explicar en el butlletí anterior les normes anul·lades pretenien

la “*integració voluntària*” en els cossos d'inspectors i de gestors tributaris, mitjançant “*convocatòries específiques*” de funcionaris de “*cossos i escales del subgrup A1 d'altres administracions públiques*” amb “*funcions substancialment coincidents*”.

Aquests funcionaris, al moment de la convocatòria podien estar en actiu en l'altra administració pública (el seu destí definitiu però havia de ser a Catalunya) o, tot i ser originaris d'altra administració pública, estar prestant serveis (com a interins o en comissió de serveis, per exemple) a l'Administració de la Generalitat.

El simple compliment d'uns requisits era suficient per a la “integració”, fins a tal punt que, si tot i complir-se els requisits, no hi havia prou places, es podien integrar més endavant, sense necessitat de concórrer a noves convocatòries (se'n preveien fins a quatre).

3. El contingut de la sentència del TC

Dos principis són bàsicament els que cal tenir en compte per a abordar aquesta qüestió segons el TC:

- ... *el dret a la igualtat en l'accés a la funció pública suposa una limitació fonamental a la pràctica de les proves restringides per a l'accés a la funció pública, les quals, en*

general, han de considerar-se com a un procediment proscrit... (STC 151/1992)... la admissibilitat d'aquestes proves ha de ser veritablement excepcional y objecte d'una interpretació restrictiva (ATC 13/1983)

- *... no es pot excloure... en determinats casos excepcionals... sempre que aquesta diferenciació es demostrï com a un medi excepcional i adequat per a resoldre una situació també excepcional...(STC 27/1991, de 14 de febrer)*

A partir d'aquests principis el TC analitza si els preceptes impugnats

- Regulen un supòsit d'accés a la funció pública
- Si aquest accés, de produir-se, es verifica mitjançant una prova restringida

De resultar que ens trobem davant d'un supòsit d'accés a la funció pública mitjançant proves (convocatòria seria més exacte, ja que de proves, no n'hi havia) restringides diferents de les previstes a la normativa bàsica (promoció interna i casos de discriminació positiva), les dites proves serien contràries a la normativa bàsica.

3.1. Accés a la funció pública

La Generalitat assegura que el procés d'integració no constitueix un mecanisme d'accés a la funció pública sinó un sistema de provisió de llocs de treball.

La qüestió és rellevant, ja que en el primer cas, necessàriament cal seguir els procediments establerts a la normativa bàsica (on no entra la integració "pel morro" que pretenien els "savis" de la Secretaria d'Hisenda, veritables artífex de la Llei i, per tant, responsables mediats d'aquesta desfeta) en canvi, en el segon cas, ens trobaríem, com diu la mateixa Generalitat, en un cas de "mobilitat interadministrativa" ja que els eventuais beneficiats per la norma ara anul·lada ja van adquirir la condició de funcionaris quan varen aprovar l'oposició estatal.

De ser correcte aquest criteri de la Generalitat significaria que un cop aprovada una oposició en un cos d'un grup determinat, el funcionari disposaria d'una mena de patent de cors per a bellugar-se entre diferents cossos del mateix grup sense superar cap oposició. El TC conclou que l'accés a un altre cos diferent del de procedència, sigui dins de la mateixa Administració o d'una altra Administració, s'ha de fer mitjançant els procediments previstos "per a accedir de nou a la funció pública".

Per tal de defensar que ens trobem davant d'un cas d'accés a la funció pública diu:

... el nostre sistema de funció pública es caracteritza perquè l'adquisició de la condició de funcionari de carrera es verifica mitjançant la integració en un dels cossos de les Administracions públiques... un cop adquirida tal condició, l'evolució dins la carrera

administrativa es produeix mitjançant l'obtenció, a través dels mecanismes de provisió legalment previstos, de diferents llocs de treball.

Atès que el procés d'integració regulat a la Llei de Cossos ... està orientat a produir la integració dels seleccionats en un cos de la Generalitat de Catalunya, resulta clar que ...es tracta d'un supòsit d'accés a la funció pública.

3.2 Proves restringides

... el sistema d'accés a la funció pública que preveuen els preceptes impugnats no és un mecanisme obert... sols son admesos a prendre part en el procés d'integració aquells que siguin funcionaris d'altres administracions públiques i a més, "tinguin destí definitiu en l'àmbit territorial de Catalunya..."

S'exclou per tant a aquells que

..., encara que tinguin la titulació requerida i satisfacin la resta d'exigències específiques, no siguin funcionaris d'una Administració pública diferent de la pròpia de la Generalitat...

Fins i tot, diu clarament el TC,

... resulten exclosos... els que, essent funcionaris, ho son d'algun cos de l'Administració de la Generalitat.

S'exclouen, finalment *aquells que no tinguin destí definitiu en l'àmbit territorial de Catalunya*

Conclou finalment el TC que ens trobem davant d'una prova restringida no prevista a la normativa bàsica de funció pública. En aquest sentit, l'article 61.1 de l'EBEP actual diu ben clar que:

Els processos selectius tindran caràcter obert i garantiran la lliure concurrència, sense perjudici d'allò establert per a la promoció interna i de les mesures de discriminació positiva previstes en aquest Estatut.

Per aquest motiu, el TC declara la inconstitucionalitat i nul·litat de l'article 4 de la Llei 9/2015, de 12 de juny, l'anomenada Llei de Cossos.

4. Conclusions

4.1 Mala còpia de l'Estructura de l'AEAT

Els dissenyadors de l'estructura de la que es pretén que sigui la futura ATC van crear, sense especials desplegaments innovadors, dos cossos nous calcats dels que ja existeixen a l'Estat: el cos de gestors tributaris (grup B) i els cos d'inspectors (grup A) (de composició, pel que

sembla, bàsicament masculina, atès el gènere amb el que els han batejat, especialment quan podien haver-los anomenat de “gestió” i “d’inspecció, que com a mínim bandejaria la discriminació per raó de gènere. Ni per a això tenen una mínima sensibilitat).

4.2. Discriminació del personal de la Generalitat

Les places d’aquests cossos, o part d’elles, podien haver estat ofertes per a la promoció interna del personal dels grups C (promoció a gestors) o del grup B (promoció a inspectors) de la mateixa Generalitat de Catalunya en general o de la Agència Tributària de Catalunya, en particular. Fins i tot per al personal del grup A, per la via de la promoció horitzontal.

El mateix TC s’estranya que no hagi estat així quan diu:

... resulten exclosos... els que, essent funcionaris, ho son d’algun cos de l’Administració de la Generalitat.

Però no, havia de ser necessàriament personal “d’altres Administracions”, que en definitiva vol dir personal de l’AEAT. En alguna cosa s’havia de notar que els dissenyadors pertanyen a aquesta Administració i que és allà on rau el personal de la seva confiança, cercle en el qual, clarament, no hi entrem el personal de la Generalitat i, ni molt menys, el personal de l’ATC.

4.3. Discriminació per raó de territori

El seu exclusivisme resulta tan patètic, que fins i tot varen limitar l’àmbit dels que s’hi podien presentar als que “tinguin destí definitiu en l’àmbit territorial de Catalunya...”, quan resultava manifest que, només per aquest motiu, ja els hi tombarien la norma.

4.4. Manca de proves selectives (integració “per la cara”)

La integració a més no implicava la superació de prova alguna (és a dir, es feia “per la cara”: pel sol fet de pertànyer a alguns dels cossos previstos de l’AEAT). Tal com diu l’Advocat de l’Estat:

... aquest procés d’integració és automàtic, doncs sense la superació de cap prova selectiva y sense la consideració tan sols d’un concurs de mèrits permet l’accés als que compleixin els requisits previstos

Ja que, com preveu la norma ara anul·lada:

... les convocatòries han de preveure una llista de reserva per a aquells funcionaris que, malgrat complir els requisits exigits (és a dir, només s’exigien “requisits”, no proves) per la convocatòria, no hagin pogut integrar-se en el Cos, per insuficiència del nombre de places convocades, puguin integrar-se a ell més endavant, en ocasió de vacant.

4.5. Reflexió final

Com de tot hi ha a la vinya del Senyor, es podrà estar d'acord o no amb tot això de la Hisenda Pròpia, però caldrà convenir que si es vol fer qualsevol cosa caldrà fer-la amb cara i ulls i que la facin gent preparada i amb coneixements de la matèria.

En aquestes ocasions, cal deixar descansar els amiguets de torn, els companys de pupitre o els parents més estimats.

En aquestes ocasions, cal anar a buscar professionals qualificats, gent que sàpiga, en la qüestió que ara ens porta, de funció pública i de tributs, gent capaç de valorar i estimular professionalment el personal del que disposa i que no busqui, a la primera de canvi, fitxatges estrella en altres equips sense haver donat prèviament l'oportunitat a la pròpia cantera.

No s'entén com s'ignora que el sistema de funció pública de moment vigent es basa, en teoria, en els mèrits i la capacitat, que es demostra per oposició i no per integració directa.

No s'entén com s'ignora que una discriminació per raó de territori no aguanta el més inconsistent dels recursos.

No s'entén com s'ignora, per part de gent que hi hauria d'entendre, la diferència entre accés a la funció pública i la provisió de llocs de treball.

No s'entén com s'ignora, en definitiva, que una organització no es pot muntar ni tirar endavant, no ja ignorant el personal que la integra sinó posant-lo en la seva contra.